

Wymagania edukacyjne z BIOLOGII niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.

1. Przedmiotowy System Oceniania w szkolnym systemie prawnym.
2. Ogólne zasady ustalania ocen.
3. Oceny śródroczne i końcoworoczne.
4. Zasady poprawiania ocen.
5. Ogólne kryteria oceniania ucznia.

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania w szkolnym systemie prawnym.

- a. Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) stanowi załącznik do statutu szkoły.
- b. Opracowany został na podstawie:
 - rozporządzenia MEN w sprawie oceniania i klasyfikowania uczniów,
 - Wewnątrz Szkolnego Systemu Oceniania (WSO) ucznia,
 - Podstawy Programowej z biologii dla Technikum, Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły Branżowej
 - Standardów i wymagań egzaminacyjnych z biologii,
- c. PZO obowiązuje w jednakowym stopniu:
 - uczniów ZS nr 1 w Bochni,
- d. Oceny osiągnięć każdego ucznia ustalane są indywidualnie.

2. Ogólne zasady ustalania ocen.

Ocenianie ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów należy prowadzić systematycznie, ponieważ tylko wtedy uczeń i nauczyciel otrzymują pełną informację o warunkach, przebiegu i wynikach procesu nauczania – uczenia się.

Obszary podlegające ocenianiu:

Ocenianiu podlegają:

- wiadomości,
- umiejętności (sprawności i kompetencje),
- ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.

Podczas oceniania stosuje się skalę:

- celujący
- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- dopuszczający
- niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo przez zastosowanie znaków „+” i „-”.

Formy aktywności ucznia podlegające ocenianiu.

a. Wypowiedzi ustne:

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje materiał z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu. Odpowiedź ustna oceniana jest pod względem rzeczowości, stosowania terminologii biologicznej, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi, prowadzenia logicznego rozumowania.

Uczeń ma prawo w ciągu semestru do zgłoszenia jednego nieprzygotowania do lekcji, zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, po wykorzystaniu tego limitu nauczyciel może postawić ocenę niedostateczną.

b. Sprawdziany pisemne:

- Przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Sprawdzian pisemny poprzedzony jest lekcją powtórzeniową z przypomnieniem wymagań programowych obowiązujących na sprawdzianie.
- Jeżeli minimum 50 % ocen ze sprawdzianu jest niedostatecznych, nauczyciel może zdecydować o wpisaniu tylko ocen pozytywnych i powtórzeniu sprawdzianu.
- Na każdym sprawdzianie uczniowi musi być dana możliwość otrzymania oceny celującej.
- Jeżeli nauczyciel nie zwróci prac pisemnych w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie, nie ma prawa wpisać ocen niedostatecznych, a wyższe wpisuje za zgodą ucznia. Nie dotyczy to sytuacji losowych – np. długa choroba nauczyciela, okres przerw świątecznych i przerwy międzysemestralnej.
- Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzian w terminie pierwszym, ma tylko termin drugi.
- Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu z powodu nieobecności, ma prawo do zaliczenia tego sprawdzianu, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, **nie później, niż w ciągu 2 tygodni** od ustania przyczyny nieobecności i powrotu do szkoły.
- Jeżeli w danym tygodniu uczeń opuścił tylko dzień, w którym był zapowiedziany sprawdzian, ma obowiązek napisać go na najbliższych zajęciach bez uzgadniania terminu.
- W przypadku ucznia, który nie przystąpił przez dwa tygodnie do sprawdzianu nauczyciel może zażądać niezwłocznego przystąpienia do sprawdzianu zaliczeniowego, z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności, bez uprzedniego uzgadniania terminu.
- ocena ze sprawdzianu ustalana jest według następującej skali:
 - 0 – 35 % niedostateczny
 - 36 – 50 % dopuszczający
 - 51 – 70 % dostateczny
 - 71 – 84 % dobry
 - 85 – 96 % bardzo dobry
 - 97 – 100 % celujący

c. Kartkówki

Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 2 -3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość. Kartkówka powinna obejmować materiał z nie ćwiczeniowych i nie powtórzeniowych lekcji oraz materiał przeznaczony do trwałego zapamiętania. Na jednej lekcji może odbyć się tylko jedna kartkówka, z której może być wyznaczona jedna ocena. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i podlegają poprawie.

Kartkówki są oceniane z godnie z ilością punktów procentowych:

- 0 – 35 % niedostateczny
- 36 – 50 % dopuszczający
- 51 – 70 % dostateczny
- 71 – 84 % dobry
- 85 – 100 % bardzo dobry

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców.

Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie i daje do wglądu w terminie do 2 tygodni od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego.

Prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.

Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.

Szczegółowe wymagania edukacyjne z działów i poszczególnych tematów dostępne są dla ucznia i rodzica na stronie internetowej szkoły.

d. Prace domowe

Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie zadań domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel. Za brak pracy domowej w odpowiednim terminie uczeń zostaje oceniany z wiadomości i umiejętności obejmujących zadanie domowe.

e. Praca na lekcji

Pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel może ocenić na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując ilość rozwiązanych zadań przez uczniów w swoim zeszycie. Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy rozwiąże poprawnie trzy zadania w formie wypowiedzi ustnych, pisemnych, grupowych.

f. Praca w grupach

Ocenię podlegają: wkład pracy w planowaniu działań, poprawne wykonanie doświadczenia i umiejętność posługiwania się sprzętem laboratoryjnym, przestrzeganie przepisów bhp, sposób uzasadniania swojego stanowiska, współudział w podejmowaniu decyzji, przyjmowanie na siebie odpowiedzialnych ról (lider, sekretarz), sposób zaprezentowania rezultatów pracy grupy.

g. Praca pozalekcyjna

Ocenię podlegają udział i osiągnięcia uczniów w konkursach, olimpiadach, warsztatach. Uczniowie biorący udział w olimpiadach, konkursach są zwolnieni z odpowiedzi ustnych, kartkówki, a w przypadku olimpijczyków także z prac pisemnych. Prawo do zwolnienia obowiązuje w okresie przygotowań do olimpiad i konkursów, a także 1 dzień po ich zakończeniu.

3. Oceny śródroczne i końcoworoczne

a. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej bierze się pod uwagę:

- oceny uzyskane z pisemnych sprawdzianów wiadomości,
- oceny z kartkówki i innych form sprawdzania wiadomości i umiejętności (np. odpowiedzi ustne).

b. Dodatkowy wpływ na podwyższenie oceny śródrocznej i końcoworocznej mogą mieć oceny za realizację dodatkowych zadań związanych z nauką biologii, ale wykraczające poza obowiązki szkolne.

c. Integralnym elementem oceny śródrocznej o końcoworocznej jest ocena za pracę z uwzględnieniem:

- systematycznej realizacji zadań postawionych przez nauczyciela w toku bieżącej nauki,
- terminowego przystępowania do sprawdzianów, kartkówki i innych form sprawdzających.

d. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec I półrocza, musi uzupełnić braki z podstawy programowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

e. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie oraz zalecenia wynikające z orzeczeń z PPP.

4. Zasady poprawiania ocen

a. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (do dwóch tygodni po uzyskaniu oceny niedostatecznej).

b. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy sprawdzianu.

c. Do dziennika obok oceny uzyskanej ze sprawdzianu, kartkówki wpisuje się ocenę uzyskaną z poprawy.

d. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub końcoworocznej uwzględnia się oceny z poprawy.

e. W przypadku kartkówek i innych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej, na następnej lekcji, lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

f) Zapisy nieregulowane w PZO będą rozstrzygane zgodnie z WZO lub rozporządzeniem MEN dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

5. Ogólne kryteria oceniania ucznia

Proponuje się sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

1. w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puente wypowiedzi;
2. w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem;
3. ocenianie pracy ucznia na zajęciach terenowych na podstawie m.in. sporządzonych notatek, wykonanych schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenia relacji między elementami środowiska czy też zebranych informacji;
4. w innych wypowiedziach pisemnych/ustnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;
5. podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

Ocena celująca

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach tematycznych lub olimpiadach pokrewnych, posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej nauczania oraz potrafi:

- a) sprawnie poruszać się w tematyce danego przedmiotu,
- b) samodzielnie rozwiązywać problemy,
- c) wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- d) posługiwać się poprawnie terminologią,
- e) samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- f) przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych,

g) w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje.

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania a także potrafi:

- a) samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- b) posługiwać się terminologią z nielicznymi potknięciami i błędami,
- c) sprawnie rozwiązywać zadania tematyczne,
- d) przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych,

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- a) wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów,
- b) stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- c) wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych,
- d) samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- a) samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- b) wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów.

Ocena niedostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej oraz:

- a) nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów,
- b) nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań,
- c) nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

6. Warunki i tryb ustalania oceny śródrocznej i końcoworocznej, oraz wyższej niż przewidywana:

Wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej nauczyciel dokonuje na podstawie ocen bieżących, przy minimum 50% frekwencji ucznia na lekcjach danego przedmiotu.

Ocenę wyższą niż przewidywana uczeń może uzyskać pisząc sprawdzian z wiadomości i umiejętności wskazanych przez nauczyciela. Sprawdzian może obejmować wybrane działy, lub materiał z całego roku szkolnego.

Opracowali:
Beata Stochel
Wojciech Plichta
Izabela Łabuda
Krystyna Domagała